

Internet Consultatie Wet stikstofreductie en natuurverbetering

Streefwaarde voor instandhoudingsdoelen

De structurele aanpak heeft, volgens de memorie van toelichting, als hoofddoel het realiseren van een gunstige of – waar dat nog niet mogelijk is – een verbeterde landelijke staat van instandhouding van stikstofgevoelige habitats en soorten. Het belang is niet beperkt tot het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van natuurgebieden die de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn beschermen. Terecht wijst de memorie op andere belangen waaronder het intrinsieke belang van biodiversiteit in Nederland en Europa.

Met de structurele aanpak wil het kabinet voldoen aan de in de Habitatrichtlijn voorgeschreven volledige gunstige staat van instandhouding. Anders dan met het PAS zou de aanpak die het kabinet nu voorstaat nu wel voldoende waarborgen voor natuurbehoud en -herstel bieden. De structurele aanpak voorziet in de vaststelling van een streefwaarde voor het verminderen van de depositie van stikstof op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden. Het streven is dat in 2030 voor ten minste vijftig procent van de hectaren met voor stikstof gevoelige habitattypen en leefgebieden in Natura 2000-gebieden een stikstofdepositie geldt waarmee de kritische depositiewaarde niet meer wordt overschreden.

Los van de discussie over de ambitie op zich en het vrijblijvende karakter van een streefwaarde is de voorgestelde streefwaarde ontoereikend om de instandhoudingsdoelstellingen van natuurgebieden die de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn beschermen te realiseren. De streefwaarde is enkel gerelateerd aan de kritische depositie waarde. Er is, in deze, geen rekening gehouden met het feit dat een groot aantal Nederlandse Natura 2000-gebieden met habitattypen en leefgebieden van soorten die gevoelig zijn voor stikstof al decennia zijn blootgesteld aan een veel te hoge stikstofdepositie. Deze blootstelling heeft in de bodem geleid tot een cumulatie van stikstofverbindingen en een verstoring van de minerale huishouding. De cumulatie wordt niet weg genomen met een stikstofdepositie net onder de kritische depositie waarde. Met het halen van de streefwaarde is de mineralenbalans niet hersteld. Het behalen van de streefwaarde borgt natuurherstel niet. Het voldoen aan de kritische depositie waarde alleen is onvoldoende om te komen tot een volledige gunstige staat van instandhouding conform de Habitatrichtlijn.

Advies 1

Relateer de voorgenomen streefwaarde/norm mede aan een gunstige staat van instandhouding conform de Habitatrichtlijn en niet enkel aan de kritische depositiewaarde.

Streefwaarde baseren op het huidig areaal beschermde natuurwaarde en de huidige beschermde status

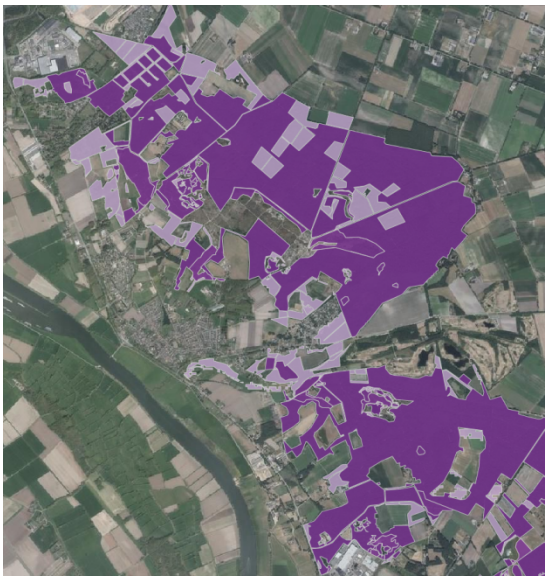
Uit de memorie van toelichting blijkt dat het de bedoeling is om de streefwaarde enkel te halen door verlaging van de stikstofdepositie op deze gebieden.

Het voorstel van wet laat echter wel de mogelijkheid open om de streefwaarde te halen door de beschermde status van overbelaste voor stikstof gevoelige habitattypen en leefgebieden in Natura 2000-gebieden op te heffen of aan te passen. Dat dit reëel is blijkt uit het volgende:

- Gelijktijdig met de structurele aanpak, worden namens het ministerie van LNV:

- alle Natura 2000-aanwijzings- en wijzigingsbesluiten, nagelopen op doelen die niet direct voortvloeien uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn en worden de mogelijkheden overwogen om deze doelen te schrappen;
  - de mogelijkheden bekeken om de beschermde status van Natura 2000-gebieden, die door omvang en ligging, structureel zwak zijn en blijven aan te passen;
  - worden de mogelijkheden voor het samenvoegen of herindelen van Natura 2000-gebieden in kaart gebracht.
- Het ontwerp Natura2000-plan Maasduinen (145) van juli 2019 beperkt het areaal stikstof gevoelige habitattypen en leefgebieden in dit Natura 2000 ten opzichte van de Habitattypen kaart die aan AERIUS-Calculator ten grondslag heeft gelegen, zie onderstaand figuren.

**Natura 2000-gebied Maasduinen (145) (Deelgebied)
Stikstof gevoelige habitattypen en leefgebieden**

AERIUS-Calculator

Ontwerp Natura2000-plan

Advies 2

Relateer de voorgenomen streefwaarde/norm aan het huidig areaal aangewezen stikstof gevoelige habitattypen en leefgebieden in Natura 2000-gebieden met huidige instandhoudingsdoelstellingen.